

Den mentale ungdom

Tøjfirmaet H&M kører her i efteråret 2002 en kampagne hvor en ung, korthåret pige skal sælge firmaets efterårsmode. Hun poserer på billeder sammen med en ældre mand der i virkeligheden er lige så ung som hun er. De har nemlig begge ungdommeligheden i blikket. Et ydre signal om en indre kraft som det bliver vigtigere og vigtigere at demonstrere i forhold til omgivelserne.

ØJNENE DER SER

For 10 år siden var det fint hvis man kunne sige om et menneske at vedkommende så ungdommelig ud. Det var en markering af at man havde lagt mærke til at vedkommende klarede sig godt. I hvert fald når det drejer sig om at løbe fra sin egen alder. Dengang blev der eksempelvis skrevet mange artikler til ugeblade og magasiner hvor en af de centrale pointer var at den pågældende person holdt sig godt. At det ungdommelige udseende var på trods af alderens slitage. At den pågældende med andre ord havde arbejdet fornuftigt med sig selv og sin krop.

I dag er det end ikke en konstatering værd. Nu er det en selvfølgelighed at mennesker ikke ser ud som deres alder, men ligner nogen på under 28 år. Eller at de i det mindst har en energi og kraft som én der er ung. Derimod konstaterer man med jævne mellemrum at man af en eller anden grund er rendt ind i én der i grunden ser ret gammel ud. Så lyder det næsten som om man har set en alvorlig afviger eller en der virkelig ikke behandler sig selv ordentligt. Nærmest til stort ubehag for sine omgivelser, der jo skal finde sig i denne udstilling af alderdom og forfald.

Det ungdommelige er en selvfølgelighed. Det gamle noget man bemærker. Vi har fået ungdommen i vores hoveder. Vi tænker ikke bare på det ungdommelige, men forsøger også at tænke på det på en ungdommelig måde. Mental ungdom er blevet til tidens norm.

DET UNGDOMMELIGE

Det ungdommelige som norm rummer flere sider. For det første er det beviset på ordentlig livsførelse. Når man ser ung ud, fortæller man omgivelserne at man er bevidst om sig selv. Man demonstrerer på denne måde at man gør noget for at passe godt på sig selv. Ungdommelighed er med andre ord et signal til omgivelserne om at her kommer et ordentligt menneske. For 30 år siden var den almene dannelse beviset på at her kommer et ordentligt menneske som man kunne have tillid til. Nu er det ungdommeligheden, for den afspejler en personlig selvbevidsthed og viljestyrke som man kun kan respektere ud fra ungdommelighedens norm.

For det andet er ungdommelighed et udtryk for overlegenhed og styrke. I det moderne samfund arbejdes der meget på at gøre mennesket uovervindeligt. Den moderne rationalitet accepterer ikke begrænsninger og kender ikke til ydmyghed. Den ser altid nye udfordringer og grænser der kan flyttes. Som eksempelvis det forhold at lægevidenskaben har gjort det muligt for en 64-årig kvinde at blive gravid og føde et barn. Og det forhold at sygdom hele tiden opfattes som noget der kan repareres på. Godt nok er der nogen der ikke lever så længe, og dermed er de med

til at bekræfte menneskets midlertidige sårbarhed. Men samtidig er de med til at rette blikket så meget desto mere mod det ungdommelige og de mange nye muligheder der er ved at åbne sig i fremtidens horisont.

For det tredje er ungdommelighed et bevis på at man har fingeren på pulsen. Engang var det erfaringen der stod i højsædet. Gamle mennesker var kloge, for de havde levet et helt liv og lært en masse som de nu gerne ville give videre til de nye generationer. På den måde kunne nye generationer undgå at gentage fortidens fejl. I det moderne, omskiftelige samfund spiller fortidens erfaringer kun en meget begrænset rolle. Nu er det omstillingsevne og vilje til fornyelse der tæller. Nu er det folk der hele tiden fornemmer det nye der er i højsædet. Hvilket vil sige de unge der er i stand til at være åbne og parate til det nye. Og jo før man fanger det nye, jo bedre.

For det fjerde er ungdommelighed et signal om at man er fyldt med energi og gåpåmod. At man er et menneske man roligt kan inkludere sig med, for her er der altid noget nyt på vej. Ingen af de trivialiteter og gentagelser som normalt belaster en hel del menneskelige relationer. Ungdommen søger altid det nye og har altid energi til mere. Ungdommelighed er med andre ord en invitation til et sprudlende liv.

IDENTITET

Indskrevet i denne betydning drejer ungdommelighed sig i dag om identitet. Det vil sige en måde at se sig selv på i relation til det omgivende samfund. Ungdommelighed er en måde at svare på spørgsmålet om hvem jeg er, hvad jeg kan, og hvilke muligheder jeg har i fremtiden. Ungdommelighed er således blevet en meget central del af de "briller" det moderne menneske ser samfundet og sig selv igennem.

I 50'erne var man ung i 1 dag. Derefter var man voksen. Godt nok en voksen uden de store erfaringer, men man var voksen. Hvilket vil sige at man var parat til at arbejde og påtage sig en række pligter. I 60'erne brød man med denne figur. Nu skulle man som ung udvikle sin egen kultur. Man skulle selv lære det der var vigtigt. Den nye ungdom ville kort sagt til at udvikle egne erfaringer. Og bestemme over sit eget liv. Konsekvensen var at ungdommelighed i 60'erne og langt ind i 70'erne blev opfattet som noget alternativt, og derfor som noget det etablerede samfund skulle være bange for. Det var ikke uden grund man talte om ungdomsoprøret. Og dets væsentligste indhold var altså en løsrivelsesproces fra omgivelsernes traditioner og forventninger. Man ville selv bestemme.

Efterhånden blev samfundet mere og mere fortroligt med ungdommen. De unge fik mere og mere plads, bl.a. i uddannelsesinstitutionerne, og man oplevede også at det oprørske ikke var så farligt endda. Faktisk var det ret spændende. På den måde gik ungdommelighed og den generelle samfundsudvikling op i en højere enhed, og fra 80'erne blev ungdommelighed opfattet som noget positivt fordi det netop var de unge der var først med de nyeste indfald og udfordringer. Det var de unge der først og fremmest var bærere af det moderne samfunds tro på fremtidens rationalisering. Om ikke andet så gennem deres aldrig svigtende evne til at omsætte gode ideer til nyt forbrug. De skulle bare have et passende informativt modspil, eksempelvis fra reklame- og modebranchen.

Det er gennem disse "briller" det ungdommelige er blevet til normen for vurdering af andre mennesker - og af os selv. De har været med til at installere ungdommen i vores hoveder. Og de har på mange måder præget vores normer for det gode liv. Måske i en sådan grad at det moderne menneske har mistet et mere rimeligt forhold til sig selv. For der er trods alt grænser for hvad man kan byde sig selv - og andre.